

Токар Маріан Юрійович,

к.і.н., доц.,

докторант кафедри державного управління,

Львівський регіональний інститут державного управління

Національної академії державного управління при Президентові України,

м. Львів

ORCID 0000-0001-8426-4481

УДК 323.21 – 048.23 (477) + 061.2: 005.336

doi: 10.34213/tp.19.04.07

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ЯК СИСТЕМА ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Зроблено спробу актуалізувати увагу на еволюції публічної політики як системі заходів реалізації інтересів держави і суспільства шляхом використання значного потенціалу громадських організацій. Застосування даного виду об'єднань громадян як організації суспільно корисної дії, на нашу думку, сприятиме синергічному ефекту сучасного українського державотворення. Наголошено, що завдяки вдосконаленню демократичної практики відносини держави і громадянського суспільства набувають нової якості з метою реалізації синергічних цілей усіх зацікавлених у розвитку держави суб'єктів. Автор дійшов висновку, що практика використання якісних ознак публічної політики сприяє реалізації інтересів усіх громадян, зокрема і шляхом ефективного залучення до співпраці громадських організацій.

Ключові слова: публічна політика, інтерес, громадянське суспільство, громадські організації.

Постановка проблеми. Реалії сьогодення перебувають під тиском глибоких трансформацій публічно-управлінських відносин як у світі, так і в Україні, де роль державної політики видозмінюється у форматі динаміки політичного режиму і змушує адаптовувати його функціональні особливості до суспільних запитів. З урахуванням такої взаємодії завдяки вдосконаленню демократичної практики відносин держави і громадянського суспільства державна політика набуває нової якості з метою реалізації синергічних цілей усіх зацікавлених у розвитку держави суб'єктів. У такому разі публічна політика набуває ознак своєрідної системи, що може використовувати заходи реалізації інтересів держави і суспільства шляхом перспективного використання потенціалу громадських організацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Центральною в статті є проблема публічної політики, і аналіз літератури вказує на особливу увагу останнім часом в Україні до варіантів її розвитку. Відповідно до цього й опрацьовувались допоміжні джерела. Зокрема, науковці С. Телешун, С. Ситник, І. Рейтерович детально проаналізували теоретико-методологічні засади дослідження поняття “публічна політика”, визначаючи концептуальні відмінності та взаємопов'язані принципи між поняттями “публічна політика” та “державна політика” [5]. Їхні судження підтримали в своїй праці дослідники О. Пухкал і О. Гомоляко [4]. У статті В. Бульби досліджено роль держави у змісті виконання нею соціальних функцій в умовах управління змінами [1]. Також простежуються перспективи розвитку держави та її інститутів. Ми використали й працю О. Чальцевої з глибоким аналізом теоретичного і практичного вимірів публічної політики, зокрема в контексті впливу на державу громадянського суспільства [7]. І. Мельник розкриває деякі теоретичні основи формування та реалізації державної політики соціального партнерства в умовах суспільних трансформацій [3]. А зі статті Т. Стадниченко © Токар М. Ю., 2019

і Ю. Лісневської дізнаємося про можливості вдосконалення публічно-управлінських відносин в Україні внаслідок використання європейських стандартів демократичного врядування [6]. Про роль громадських організацій у процесі розбудови громадянського суспільства в Україні йдеться в матеріалі О. Гостевої [2].

Ця **стаття має на меті** спробу актуалізувати увагу на еволюції публічної політики як системі заходів з реалізації інтересів держави і суспільства шляхом використання значного потенціалу громадських організацій. Застосування такого виду об'єднань громадян, як організації суспільно корисної дії, на нашу думку, сприятиме синергічному ефекту сучасного українського державотворення.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні Українська держава, у змісті розуміння її як демократичного політичного інституту, володіє значною кількістю ефективних публічно-управлінських параметрів, а також структурно-функціональними характеристиками й різноманітними факторами впливу, що перебувають у цілісному взаємозв'язку. Для того щоб раціонально використовувати потенціал наявних явищ і процесів, а також із метою постійної оптимізації державно-суспільних відносин передбачається комплексний, системний аналіз процесу національного державотворення за допомогою публічно-управлінських інновацій та використання потенціалу суспільно корисних громадських організацій, які пропонують свої послуги як сервісних провайдерів. Саме в такій системній єдності, на нашу думку, необхідно досліджувати перспективи всіх взаємопов'язаних елементів суспільно-державного організму. Тому системний підхід у даному контексті є відправною точкою у вивченні багатогранної сутності державної політики як сукупності основних напрямів і способів діяльності держави, зокрема зорієнтованих на розвиток громадянського суспільства й переростання її сутності в публічну площину.

Одночасно державна політика також виступає як система, що змістовно наповнена сукупністю відповідних правил, дій та заходів, що залучає до державотворення всі можливі для забезпечення його розвитку ресурси. Таку систему наділено різноманітними публічними елементами й компонентами, що хоч і є складником системи державної політики, але можуть виступати й відносно автономними підсистемами з наявними в ній особливими структурними означеннями, функціональними цілями й іншими характерними особливостями. Як і держава загалом, усі інші структурні підсистеми державної політики так само мають властивість формувати щоразу нову, динамічно видозмінювану цілісність, керуючися власними, автономними, але узгодженими в межах цілісної системи правилами й виконуючи чітко визначену роль у своєму соціально-політичному конструкті. Такий підхід дає можливість адаптуватися до динаміки змін і трансформацій у демократичних публічно-управлінських відносинах, постійно тримати руку на пульсі часу, тобто вміти оперативно і найголовніше ефективно реагувати на зміни "правил гри" в державі та поза нею. Від цього залежить результативність життєдіяльності всієї публічної системи держави й подальших проявів оптимізації її елементів. Разом із тим залучення громадян до управління не означає "зменшення ролі держави як регулюючої субстанції" і не знімає з неї відповідальності за державну стабільність [1].

Питання формування і здійснення публічної політики є одним з актуальних напрямів досліджень у публічному управлінні. Адже суб'єкт управління, суспільство і сам процес їхньої взаємодії виступають підсистемою системи державного управління. Враховуючи різноманітність суб'єкт-об'єктних публічно-управлінських відносин в Україні, розуміння публічної політики як системи спрямовано на врахування інтегрованих інтересів держави і суспільства, а якщо говорити предметно – то переважно на забезпечення розвитку людини, громадянина, громадських об'єднань, які й представляють суспільство в конкретно визначених територіальних межах. Відтак можемо говорити про певне міжсуб'єктне соціальне партнерство. У даному контексті, наші погляди частково перегукуються з думкою інших дослідників про реалізацію державної політики соціального партнерства в умовах суспільних трансформацій та уточнення ролі держави в забезпеченні її соціальної стабільності [3].

На синергічну єдність держави вказує сукупність інститутів держави та інституцій громадянського суспільства, їхня, хоча й відносна, організаційно-функціональна спорідненість у змісті виконання цілеспрямованих (синергічних) завдань державотворення, підпорядкованість нормативно-правовій основі, а також динаміка процесів, відносин та ефективність принципів публічного управління суспільно-державним розвитком.

Логічним видається, що державна політика, яка спрямовує до інтеграції перспективної діяльності інститути держави й інституції громадянського суспільства, керується цілком визначеним змістом спільних для всіх учасників публічно-управлінських відносин завдань. Демократичні процеси дають сміливість відносити до них: право на участь у державному управлінні; усвідомлення інтересів усіх суб'єктів держави і суспільства; врівноваженість пріоритетних запитів держави і громадянського суспільства; синергія всіх сторін державно-суспільних відносин на виконання державотворчих завдань; прийняття узгоджених і відповідальних колективних (держави і суспільства) рішень; покрокова реалізація запланованих суспільно корисних, державотворчих дій.

Наголосимо на тому, що в сучасних умовах розвитку демократії громадянське суспільство є системою, що динамічно самовідтворюється завдяки громадській активності та можливості її організаційної єдності. На наш погляд, це не тільки її найголовніша властивість, а й природна ознака управлінської публічності. А завдяки її входженню в органічну взаємодію з державою відбувається набуття останньою нової якості політики, а саме публічної політики. Одночасно громадянське суспільство виступає замовником відповідних соціально-сервісних послуг, які повинна виконувати або ж належним чином супроводжувати держава, надаючи певні повноваження, зокрема і громадським організаціям. Відтак держава як публічний та легітимний управлінський суб'єкт має керуватися не монопольним правом на управління, не ієрархічними амбіціями та інтересами еволюції власних інститутів, що, врешті, стимулюватиме великомасштабну бюрократію та корупцію, а навпаки – послуговуватися бажаннями громадян та їхніх організацій, носіїв народовладдя, громадянського суспільства, а отже – співпрацювати, віддавати певну частку влади (управління) громадянам та їхнім об'єднанням. На це й спрямовується система заходів з реалізації інтересів як держави, так і суспільства.

Саме воля останнього і повинна стати пріоритетом державної, уже публічної політики, яка здійснює владний, законодавчо внормований вплив на весь суспільно-державний простір, використовуючи значний спектр матеріальних, людських та інших ресурсів. Отже, динамічне переростання державної політики в публічну політику спрямовано на закріплення пріоритетності взаємодії соціально і сервісно орієнтованих держави та громадянського суспільства з метою забезпечення реалізації інтересів і прав громадянського загалу за посередництвом, зокрема, громадських організацій.

Виходячи з того, що публічне управління є сферою людської діяльності, підкреслюємо природну спорідненість політичного і соціального за суб'єктністю та спрямованістю діяльності всіх суб'єктів публічно-управлінських відносин. Тому й державна, а відтак публічна політика має розглядатися як сфера людського фактору, який підпорядковано динаміці публічно-управлінських інноваційних змін, а отже її спрямованість є пріоритетно соціальною. Більше того, вона має значно ширше змістовне трактування, оскільки "державна політика перестає бути державною як такою і набуває ознак публічності в тому розумінні, що держава визнається актором, що діє та вибудовує свою політику і здійснює управління в публічній сфері" [4, с. 106]. Це підтверджує складність демократичних процесів та соціумні виклики в сучасній Україні. Виходить, що державне управління повинне бути за своєю суттю соціальним, суспільним, громадським і становити елемент соціальної системи, виконуючи при цьому глибоко сутнісну публічну функцію. Таку думку не слід розглядати як певну тавтологію чи термінологічну неохайність. Ідеться про те, що протиставлення державного суспільному нівелюється природною однорідністю суб'єктного начала. Обидві субстанції є соціальними за своїми витокami, тобто на вході, і виконуючи прикінцеві цілі в змісті своєї структурно-функціональної властивості, тобто інституціональної діяльності, що спрямована на реалізацію інтересів громадян, залишаються соціальними, тобто є такими і на виході. Тому безпосереднє завдання держави – через публічну політику чітко позиціонувати цільове призначення публічного управління як соціально спрямованого і тим самим інтегрувати інституціональні функції в єдиний синергетичний державотворчий процес. Одночасно, надаючи перевагу в порядку денному інтересам громадянського суспільства, держава тим самим повинна забезпечити реалізацію їх у публічно-легітимному сенсі. Цю функцію вона виконує шляхом організації та координації управлінського процесу в усвідомленій цілеспрямованості й раціональній співпраці з громадянським суспільством шляхом використання потенціалу громадських організацій, які володіють значним інтелектуально-людським та інноваційно-управлінським ресурсом. Тому, виходячи з мети нашого дослідження, публічна політика як ціннісна система заходів реалізації інтересів держави і суспільства має добрі перспективи використання потенціалу громадських організацій для досягнення синергетичних цілей державотворення.

Варто звернути увагу на ще один момент. Виходячи з постановки питання розвитку публічної політики як системи заходів реалізації інтересів держави і суспільства та можливості її оптимізації в сучасних умовах публічного управління, вважаємо за необхідне проаналізувати концепт "публічності" в політиці та у процесі взаємодії сервісно орієнтованих держави і громадянського суспільства. Зокрема, говорячи про роль держави у

сприяттє розвитку громадських організацій та їхнєх мїсця й ролї в публїчнїй полїтицї, перш за все варто наголосити на тому, що їхня система по-рїзному функцїонує при рїзних полїтичних режимах. Саме в такїй диспозицїї, на нашу думку, можна адекватно пояснити своєрїдну категорїйну “казуїстику” дослїджуваних тематичних словосполучень, де головний акцент зосереджено на розумїннї державної/публїчної полїтики сприяння розвитку громадських організацій та затребуваної громадянським суспїльством мїжсуб’єктної взаємодїї. Тому серед головних завдань постає усвідомлення державою ступеня готовностї в тїснїй спївпрацї з інституцїями громадянського суспїльства до виконання синергетичних дїй у напрямї державотворення, зокрема виконання сервісно орієнтованої суспїльно корисної мїсїї. У такому випадку, на наш погляд, слїд уважно пїдїйти до об’ґрунтування таких термїнів, як “управлїння”, “контроль”, “вплив” та інших подїбних, що можуть мати подвїйні стандарти у змїстї публїчно-управлїнських вїдносин у сучаснїй Українї. Адже “в умовах, коли держава як основний інститут перестала бути монополїстом у вирїшеннї полїтичних і соцїальних проблем, реальною потребою стає участь громадськостї в полїтичному управлїннї, залучення населення та громадських асоцїацїй у процес прийняття, здїйснення та контролю над прийняттям рїшень” [7, с. 245]. У нашому випадку, наголосуючи на процедурах демократичної держави, очевидним є той факт, що громадські організації як інституції громадянського суспїльства виступають індикаторами ступеня вїдносин держави і суспїльства, рївня їхнїх комунїкацїї та взаємодїї, та навїть бїльше – мїрилом ставлення правлячої влади до своїх громадян. Теоретико-методологїчні пїдходи в такому контекстї переважно акцентують увагу на ключовому значеннї громадських організацій у системї демократичного управлїння, просуваючи в авангард ідею публїчностї. І справдї, громадяни та їхнї об’єднання гарантовано мають право користуватися вїдповїдними свободами й мїнімально обмежуються в своїх дїях. Чїтке законодавче закрїплення демократичних норм і процедур – це правило реалїзацїї інтересів держави та суспїльства шляхом використання потенцїалу громадських організацій. Вони можуть бути залученї до реалїзацїї засад європейської інтегрованої системи публїчного управлїння, згїдно з якою громадяни забезпечуються необхідними послугами без права порушення їхнїх свобод і без втручання в їхнє особисте життя [6, с. 79].

Отже, мїсце громадських організацій у демократичних полїтичних режимах вказує на широкї можливостї їхньої дїяльностї та впливу на перебїг державотворчих процесів унаслїдок застосування системи публїчної полїтики. Разом із тим на сьогодні в Українї існує недооцїнення ролї громадських організацій у полїтицї розвитку держави і суспїльства, вїдчутним залишається невпорядковане системне значення їхньої мережї в суспїльно-полїтичному життї країни. Вїдправною точкою, на нашу думку, у розумїннї важливостї ролї держави в сприяннї розвитку громадських організацій є розумїння функцїональної дистанцїї їх вїд державного управлїння, впливу, контролю. Ця дистанцїя забезпечується вїдповїдними нормативно-правовими нормами, що дїють у країнї у виглядї конституцїйних норм, законних і пїдзаконних актїв, президентських та урядових указїв, постанов, розпоряджень, а також загальнодержавних та рєгїональних стратегїчних програм, курсїв тощо. Це є перший момент визнання ролї публїчної полїтики як системи заходїв реалїза-

ції синергії інтересів громадян, а також місця держави в розвитку недержавних громадських організацій, чіткого розмежування їхньої функціональної спроможності у процесі державотворення.

Одночасно, на нашу думку, було б несправедливо не визнавати вплив публічної політики на творення демократичної нормативно-правової бази функціонування громадських організацій. Адже політичний режим, який диктує умови розвитку держави й суспільства є відправною точкою своєрідних “правил гри”, які формуються і діють взаємозалежно з усіма інституціями, що існують. Законодавчі документи легалізують не тільки структурно-організаційні параметри громадських організацій, а й визначають безпосередні функціональні можливості відповідних об’єднань громадян, вказують на їхнє місце в структурі громадянського суспільства загалом та взаємозалежну роль у публічному управлінні та державотворчому процесі. Іншими словами, це типовий і звичний не тільки для демократичних країн політико-правовий та публічно-управлінський характер відносин. У даному контексті варто чітко розмежовувати поняття “управління”, “впливу” й “контролю” в змісті контакту держави і громадських організацій, з одного боку, і визначити, яким же чином ми можемо встановити тонку межу між державою і громадськими організаціями, аби не порушити базові цінності останніх – з іншого.

Щодо категорії “управління” важливо усвідомлювати необхідність цього складника у процесі здійснення певних дій державними та суспільними інститутами в напрямі інтеграції державотворчих процесів, виконання певних запитів громадян, які без взаємної участі названих сторін вирішити надскладно, а інколи й неможливо. Визнаючи “автономність” управління громадських організацій, завдання держави якраз полягає перш за все в її непорушності. Публічно-управлінський характер забезпечується демократичними відносинами, взаємоповагою та взаємною відповідальністю у процесі вирішення суспільно значущих завдань.

Щодо використання терміна “вплив” у змісті ролі держави в напрямі сприяння розвитку громадських організацій може бути задіяно метод “дзеркальної дії”, тобто основоположне визнання можливості впливу громадських організацій на державний розвиток із використанням цілого спектра взаємодії інститутів держави й засад громадянського суспільства. Роль держави в цьому контексті полягає в тому, щоб не порушити права і свободи громадян, які забезпечено відповідними нормами. Разом із тим “вплив” держави може бути очевидним у напрямі коригування державотворчого курсу й залучення до цього процесу системи громадських організацій через виконання певних соціально-сервісних замовлень, створення відповідних дата-центрів, розроблення й реалізацію стратегічних та інших програм, грантів тощо.

Говорячи про “контроль” держави над громадськими організаціями, виходимо виключно з аспектів національної безпеки. Відкидаючи можливість втручання держави в буденну роботу типових громадських організацій та виконання ними статутно-програмних завдань, вважаємо за необхідність виробити механізм контролю сепаратистських та інших антидержавних проявів у діяльності їх.

Висновки з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у цьому напрямі. Отже, виходячи і усвідомлення тісної взаємодії держави і громадянського суспільства в напрямі досягнення синергічного ефекту для

їхнього розвитку, практика використання якісних ознак публічної політики сприяє реалізації інтересів усіх громадян, у т. ч. і шляхом ефективного залучення до співпраці громадських організацій. Їхній потенціал має перспективи стати допоміжним ресурсом у досягненні державотворчих цілей. Позитивний наслідок цього залежить від конкретних розрахунків публічної політики влади в напрямі ефективного використання потенціалу громадських організацій, застосування публічно-управлінських інновацій в їхній суспільно корисній діяльності, від уточнення й конструктивного доповнення нормативно-правової бази їхнього функціонування і взаємного бажання сторін співпрацювати заради розбудови стабільної, соціально справедливої, правової держави.

Список використаних джерел

1. Бульба В. Г. Соціальні функції держави в умовах управління змінами. *Державне будівництво*. 2013. № 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2013_2_30.
2. Гостева О. М. Роль громадських організацій в процесі розбудови громадянського суспільства в Україні. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1135>.
3. Мельник І. Б. Теоретичні основи формування та реалізації державної політики соціального партнерства в умовах суспільних трансформацій. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2011. № 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=378>.
4. Пухкал О. Г., Гомоляко О. В. Публічна та державна політика: єдність та відмінності. *Державне управління*. 2017. № 24. С. 106–112. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/20.pdf.
5. Телешун С., Ситник С., Рейтерович І. Публічна чи державна політика – вітчизняна дилема вибору. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. Вип. 4. С. 185–196. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vnadu_2012_4_25.pdf.
6. Стадниченко Т., Лісневська Ю. Удосконалення публічно-управлінських відносин в Україні в контексті впровадження європейських стандартів демократичного врядування. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2015. Вип. 3 (26). С. 72–81. URL: [http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_03\(26\)/10.pdf](http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_03(26)/10.pdf).
7. Чальцева О. М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика : монографія. Вінниця : Барановська Т. П., 2017. 336 с.

References

1. Bulba, V.H. (2013). Sotsialni funksiі derzhavy v umovakh upravlinnia zminyamy. *Derzhavne upravlinnia*, 2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeBu_2013_2_30 [in Ukrainian].
2. Hostieva, O.M. (2017). Rol hromadskykh orhanizatsij v protsesi rozbudovy hromadianskoho suspilstva v Ukraini. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1135> [in Ukrainian].
3. Melnyk, I.B. (2011). Teoretychni osnovy formuvannia ta realizatsii derzhavnoji polityky sotsialnogo partnerstva v umovakh suspilnykh transformatsij. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, 12. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=378> [in Ukrainian].
4. Pukhkal, O.H., Homoliako, O.V. (2017). Publichna ta derzhavna polityka: jednist ta vidminnosti. *Derzhavne upravlinnia*, 24, 106 – 112. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/24_2017/20.pdf [in Ukrainian].
5. Teleshun, S., Sytnyk, S., Reiterovych, I. (2012). Publichna chy derzhavna polityka – vitchyzniana dylema vyboru. *Visnyk Natsionalnoi akademii derzhavnoho upravlinnia pry Prezidentovi Ukrainy*, 4, 185 – 196. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/Vnadu_2012_4_25.pdf [in Ukrainian].
6. Stadnychenko, T., Lisnievska, Yu. (2015). Udoskonalennia publichno-upravlinskykh vidnosyn v Ukraini v konteksti vprovadzhennia jevropejskykh standartiv demokratychnoho vriaduvannia. *Derzhavne upravlinnia ta mistseve samovriaduvannia*, 3 (26), 72 – 81. URL: [http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_03\(26\)/10.pdf](http://www.dbuapa.dp.ua/vidavnictvo/2015/2015_03(26)/10.pdf) [in Ukrainian].
7. Chaltseva, O.M. (2017). Publichna polityka: teoretychnyj vumir I suchasna praktyka: monohrafia. Vinnytysa [in Ukrainian].

Tokar M. Yu., PhD in Historical, Associate Professor,
Doctoral Student of Public Administration Department, LRI NAPA, Lviv
ORCID 0000-0001-8426-4481

PUBLIC POLICY AS A SYSTEM OF UTILIZING THE POTENTIAL OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS

The realities of today are under the pressure of profound transformations of public-management relations both in the world and in Ukraine, where the role of public policy changes in the format of the dynamics of the political regime and forces it to adapt its functional features to public inquiries. Based on such interaction, public policy, by improving the democratic practice of relations between the state and civil society, acquires a new quality in order to realize the synergistic goals of all those interested in the development of the state. In this case, public policy acquires the characteristics of a system that can use the measures of realization of interests of the state and society through the perspective use of the potential of non-governmental organizations.

The purpose of the article is to try to update the attention on the evolution of public policy as a comprehensive system of measures to realize the interests of the state and society by harnessing the considerable potential of public organizations. The use of this type of public associations as an organization of socially useful action, in our opinion, will contribute to the synergistic effect of modern Ukrainian state-building.

Today, the Ukrainian state, in the sense of understanding it as a democratic political institute, possesses a considerable number of effective public-administrative parameters, as well as structural and functional characteristics and various factors of influence, which are interconnected and closely interact with each other. In order to make rational use of the potential of existing phenomena and processes, as well as to constantly optimize state-public relations, a comprehensive, systematic analysis of the process of national state formation is envisaged through public-management innovations and the use of the potential of publicly-useful non-governmental organizations that offer their services as service providers. In this systematic unity, in our opinion, it is necessary to explore the prospects of all interrelated elements of the public-state organism. Therefore, a systematic approach in this context is a starting point in the study of the multifaceted nature of public policy as a set of basic directions and ways of activity of the state, in particular, oriented towards the development of civil society and the development of its essence in the public sphere.

Based on the awareness of the close interaction of the state and civil society towards achieving a synergistic effect for their development, the practice of using qualitative public policy features helps to realize the interests of all citizens, including through effective involvement in the cooperation of non-governmental organizations. Their potential has the potential to become an auxiliary resource in achieving state-building goals. The positive consequence of this depends on the specific calculations of the authorities on the effectiveness of the use of public-management innovations in public-utility activities of non-governmental organizations, on the clarification and constructive complement of the legal framework of their functioning and mutual desire of the parties to cooperate for the sake of building a stable, social justice.

Key words: public policy, interest, civil society, non-governmental organizations.

Надійшла до редколегії 18.11.2019 р.